

Dosarul nr. 2ra-1434/22
2-19185624-01-2ra-06102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Crigan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, Iu. Cotruță, L. Pruteanu)

DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe
Privatizate nr.54/218 COOP, împotriva lui Petru Ciobanu și Angelicăi Ciobanu cu
privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 21 noiembrie 2019, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, (în continuare
S.A. „Termoelectrica”), în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe
Privatizate nr.54/218 COOP, (în continuare A.P.L.P. nr. 54/218 COOP), a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Petru Ciobanu și Angelicăi Ciobanu,
solicitând încasarea, în mod solidar, de la pârâți în beneficiul A.P.L.P. nr. 54/218
COOP a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 2440,55 de lei, pentru
perioada septembrie 2017-octombrie 2019, încasarea, în mod solidar, de la pârâți în
beneficiul S.A. „Termoelectrica” a taxei de stat în sumă de 270,00 de lei și a altor
cheltuieli de judecată suportate.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin contractul de livrare-
utilizare a energiei termice în apă caldă nr. 5120 din 01 decembrie 2006, încheiat
între S.A. „Termoelectrica”, anterior S.A. „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2”
din Chișinău, succesorul în drepturi al S.A. „Termocom”, în procedura falimentului
și A.P.L.P. 54/218 COOP, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru
utilizarea energiei termice furnizate. Din cauza neonorării obligațiilor de plată, la
data de 15 octombrie 2019 datoria la consumul de energie termică constituia suma
de 15808960,37 de lei, devenind de fapt debitorul S.A. „Termoelectrica”.

Totodată, a menționat că, A.P.L.P. 54/218 COOP a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, către toți locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și respectiv au obligația de a achita contravaloarea acestora în termen, conform facturilor, bonurilor de plată primite. Având în vedere neachitarea de către proprietarii/chiriașii/locatarii apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocului locativ gestionat a datoriilor la serviciile locativ-comunale, inclusiv pentru alimentarea cu energie termică, A.P.L.P. 54/218 COOP este în drept de a acționa consumatorii în instanța de judecată pentru încasarea datoriei, chiar are obligația de a o face, pentru a stinge creanța față de S. A. „Termoelectrica” din contul achitărilor efectuate de către sub consumatorii restanți. Însă în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și altor cheltuieli de judecată, devenind imposibilă achitarea creanțelor față de S.A. „Termoelectrica”.

A.P.L.P. 54/218 COOP nu a acționat în instanța de judecată consumatorii restanți, inclusiv pârâții Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu, ultimii înregistrând o datorie în mărime de 2440,55 de lei, acumulată pentru perioada ianuarie 2017-octombrie 2019.

Reclamantul a susținut că, întru evitarea consecințelor prejudiciabile, este în drept de a-și exercita dreptul prin adresarea în instanța de judecată cu acțiune în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane prin acțiunea oblică, întrunind condițiile prevăzute în art. 891-892 Cod civil. Or, creditorul poate să ia toate măsurile necesare sau utile pentru conservarea drepturilor sale, inclusiv a creanței A.P.L.P. 54/218 COOP la consumul de energie termică, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă. De altfel, exercitarea dreptului de a iniția proces în interesele unor alte persoane prin acțiune oblică a fost confirmată de către Curtea Supremă de Justiție, prin emiterea avizului consultativ nr. 4ac-15/16 din 13 iunie 2016.

Conform informației din Registrul bunurilor imobile, proprietari apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx, nr. xxxxx, mun. xxxxx, sunt pârâții Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu. Conform informației privind situația despre achitarea pentru energia termică, datoria pentru perioada septembrie 2017-octombrie 2019, la plata energiei termice constituie suma de 2440,55 de lei.

Prin hotărârea din 19 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. nr. 54/218 COOP și s-a încasat, în mod solidar, de la Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu în beneficiul A.P.L.P. nr. 54/218 COOP, datoria pentru energia termică în sumă de 2440, 55 de lei; s-a încasat, în mod solidar, de la Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu în beneficiul S.A. „Termoelectrica” taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 270,00 de lei.

Prin încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea înaintată de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a pct. 8,8¹,8³ și 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002; s-a remis Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu.

În data de 07 martie 2022, prin intermediul poștei (f.d.142), a parvenit hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu și s-a menținut hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 16 septembrie 2022, Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor, fiind puse la baza acestora norme declarate neconstituționale, încasarea de la S.A. „Termoelectrica” a sumei de 2440,55 de lei, achitate în baza deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, încasarea cheltuielilor suportate pentru achitarea taxei de stat la examinarea cauzei în instanțele de judecată în sumă de 607, 50 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel. Concluzia instanței de apel referitor la hotărârea Curții Constituționale a fost efectuată contrară dispozițiilor Curții Constituționale, care în hotărârea nr. 4 din 03 martie 2022, a menționat că, „... pentru a da efect prezentei hotărâri în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, având în vedere faptul că excepția de neconstituționalitate „exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal” (HCC nr. 15 din 6 mai 1997, § 3.3) și are sarcina „asigurării respectării drepturilor și libertăților fundamentale garantate de Constituție în procesul soluționării litigiilor de către instanțele judecătorești de drept comun” (HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 65), Curtea consideră rezonabil ca aceasta să producă efecte imediate pentru autorii sesizării nr. 122g/2021” (HCC nr. 4 din 03.03.2022, § 82). Prin urmare, Curtea a decis ca, în cazul excepției de neconstituționalitate, referitoare la prevederile punctelor 8, 8¹, 8³ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, ridicată [...] hotărârea să producă efecte de la data adoptării (HCC nr. 4 din 03 martie 2022, § 84). Astfel, din data de 03 martie 2022, prevederile punctelor 8, 8¹, 8³ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul menționat, a căror neconstituționalitate a fost constatată, și-au încetat de drept efectele și nu mai pot fi aplicate la caz. Aceiași concluzie rezultă că, din dispozițiile art. 140 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește că Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule. din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Interpretarea art. 140 din Constituție a fost dată prin hotărârea nr. 33 din 10 octombrie 2013 a Curții Constituționale.

Recurenții au indicat că, într-un *Amicus curiae* pentru Curtea Constituțională din Georgia cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale asupra hotărârilor judecătorești definitive în cauze civile și administrative (Veneția, 22-23 iunie 2018, CDL-AD(2018)012, §§ 53-56), Comisia de la Veneția menționează următoarele:

„53. Dacă efectul *ex nunc* este aplicat în mod strict, chiar dacă prevederea este abrogată de către Curtea Constituțională, nu pot fi protejate drepturile reclamantului în cazul unei sesizări de neconstituționalitate, pentru că invalidarea prevederii neconstituționale acționează doar *pro futuro*. Prevederea neconstituțională rămâne încă aplicabilă faptelor unui caz concret, fapte care au avut loc înainte de pronunțarea hotărârii Curții Constituționale. 54. Totuși, o persoană care sesizează Curtea Constituțională astfel încât soluția Curții să invalideze prevederea neconstituțională oferă un serviciu valoros statului și întregii populații. Această persoană nu acționează doar în interesul ei privat, ci și în interesul tuturor cetățenilor. Prin urmare, această persoană „merită” un tratament mai favorabil în comparație cu alți cetățeni, care nu au sesizat Curtea Constituțională. Altfel, nu ar exista un stimulent pentru persoană de a sesiza Curtea. 55. Un asemenea tratament preferențial este denumit adesea „premiul vânătorului”, ideea constând în faptul că cetățenii trebuie să „vâneze” prevederile neconstituționale, iar reclamantul care „prinde” prevederea neconstituțională are parte de un tratament mai bun. 56. Acest fapt presupune existența unui efect retroactiv al hotărârii, aplicabil doar cazului reclamantului. Cetățenii ar trebui să fie incitați în a deveni primii reclamânți care sesizează Curtea Constituțională. Ca o consecință, uneori, atunci când se știe că un caz pendinte în fața Curții Constituționale va avea succes, alte persoane aflate într-o situație similară vor formula, rapid, o sesizare pentru a beneficia de hotărârea acelui caz.” (HCC nr. 5 din 25 februarie 2020, § 148).

În cauza *Frantzeskaki și alții v. Grecia* (dec.), 12 februarie 2019, § 42, Curtea de Audit a Greciei a declarat neconstituționale prevederi legale care stabileau deduceri lunare, cu titlu de contribuție solidară pentru pensionari.

Recurenții au opinat că, la judecarea pricinii, instanța de apel a admis interpretarea proprie a efectelor deciziei Curții Constituționale, știrbind competența unicii autorități de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, prin care se asigură supremația Constituției. În urma acestei interpretări eronate instanța a aplicat prevederile pct. 8, 8¹, 8³ și 8⁶ din Anexa nr. 7 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, declarate neconstituționale. Prin obligarea achitării costului energiei conform prevederilor normelor neconstituționale, instanța de apel le-a încălcat dreptul la proprietate privată și protecția acesteia, garantat de articolul 46 al Constituției Republicii Moldova și articolul 1 din Primul Protocol Adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, transformând într-o iluzie excepția de neconstituționalitate, care constituie o garanție constituțională a drepturilor și libertăților conferite cetățenilor, pentru apărarea lor împotriva unor eventuale abateri ale legiuitorului prin instituirea unor norme contrare Constituției. Prin urmare, le-a încălcat dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele legitime, garantat de articolul 20 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova și dreptul la un proces echitabil, garantat de articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 06 octombrie 2022 (f.d.175) a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 12 octombrie 2022, conform avizelor de recepție (f.d. 177-178).

La 02 noiembrie 2022, SA „Termoelectrica” a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea considerării recursului inadmisibil.

Alte referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 31 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 16 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale către participanții la proces la data de 21 iulie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.164). Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 14 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea litigiului dedus judecătii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu și va casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: b) să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din perspectiva prevederilor art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În temeiul art. 432 alin. (2) lit. b¹) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de

către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pornind de la faptul că în sistemul legislației noastre procesuale, instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestui în sensul formulat prin acțiune și, după caz, concretizat de către partea reclamantă, subsecvent, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate (a se vedea, în contrast, Lebedinski vs Moldova, 16 iunie 2015, § 31, § 35 – 36; Nichifor vs Moldova, 20 septembrie 2016, § 29 – 31).

Inițial, Colegiul reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecătii.

Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că, Angelica Ciobanu și Petru Ciobanu sunt proprietarii bunului imobil din mun.xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx, fiind confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d.11).

În factura eliberată, cu termenul de achitare până la data de 30 noiembrie 2019, a fost reflectată o datorie în mărime de 2440,55 de lei pentru energia termică la locul de consum din mun.xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx.

Actul privind deconectarea apartamentului de la sistemul de încălzire din 05 noiembrie 2003 denotă deconectarea integrală a apartamentului menționat de la sistemul centralizat de încălzire (f.d.25).

Prin cererea de chemare în judecată depusă la 21 noiembrie 2019, de către S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. nr. 54/218 COOP, împotriva lui Petru Ciobanu și Angelică Ciobanu, s-a solicitat încasarea, în mod solidar, de la pârâți în beneficiul A.P.L.P. nr. 54/218 COOP a datoriei pentru consumul energie termice în sumă de 2440,55 de lei, pentru perioada septembrie 2017-octombrie 2019, precum și încasarea, în mod solidar, de la pârâți în beneficiul S.A. „Termoelectrica” a taxei de stat în sumă de 270,00 de lei și a altor cheltuieli de judecată suportate (f.d.4-6).

Prima instanță judecând cauza în fond, prin hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.A. „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. nr. 54/218 COOP și a încasat, în mod solidar, de la Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu în beneficiul A.P.L.P. nr. 54/218 COOP, datoria pentru energia termică în sumă de 2440, 55 de lei; a încasat, în mod solidar, de la Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu în beneficiul S.A. „Termoelectrica” taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 270,00 de lei (f.d.77, 80-90).

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a respins cererea de apel depusă de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu și a menținut hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.153-163).

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20 % din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii

locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Instanța de apel a citat pct. 8¹, pct. 8⁶ din Anexa nr. 7 al Hotărârii Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, precum și art. 1, art. 5 art.12 alin.(5), (6) ale Legii cu privire la condominiul în fondul locativ nr. 913 din 30 martie 2000, art. 25 alin. (1) al Legii cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală nr.1402 din 24 octombrie 2002.

În acest context, a notat că, instanța de fond a explicat cu certitudine faptul că, Legea stabilește în mod imperativ faptul că obligațiile pot apărea și din alte temeuri decât cele contractuale și anume în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite. Această concluzie rezultă din prevederile expres stipulate în art.25 alin.(5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, fiind citate și prevederile din alineatele (2)-(4) din art.25 din Legea respectivă. Prin urmare, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația de a achita serviciul prestat.

Instanța de apel a constatat că, deși, prin hotărârea Curții Constituționale din 03 martie 2022, au fost declarate neconstituționale punctele 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶, din Anexa nr. 7 la Regulamentul enunțat, prin acțiunea înaintată, s-a solicitat încasarea datoriei formate în perioada septembrie 2017 – octombrie 2019, efectele acesteia nu sunt aplicabile litigiului dedus judecătii, neavând caracter retroactiv.

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat, Colegiul va admite recursul declarat și va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din motivele ce succed.

Conform art. 140 alin.(1), (2) al Constituției Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.

În virtutea art.28 al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr.317-XIII din 13 decembrie 1994, actele Curții sunt acte oficiale și executorii pe întreg teritoriul țării, pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice. Consecințele juridice ale actului normativ sau ale unor părți ale acestuia declarate neconstituționale urmează a fi înlăturate conform legislației în vigoare.

Curtea Constituțională în hotărârea privind interpretarea articolului 140 din Constituție nr. 33 din 10 octombrie 2013, a indicat în §47, §48, §49 că, interpretarea dată dispozițiilor constituționale comportă caracter oficial și obligatoriu pentru toți subiecții raporturilor juridice. Hotărârea prin care se interpretează un text constituțional are putere de lege și este obligatorie, prin considerentele pe care se

sprijină, pentru toate organele constituționale ale Republicii Moldova. Aceasta se aplică direct, fără nici o altă condiție de formă. Scopul oricărei interpretări a normelor constituționale este de a asigura unitatea și înțelegerea corectă a conținutului și sensului lor autentic, de a soluționa divergențele juridice și politice apărute în legătură cu perceperea și aprecierea normelor Legii Supreme. Interpretarea oficială a normelor constituționale este imperativă. Astfel, indiferent de natura hotărârilor Curții, fie că sunt de interpretare a Legii Supreme sau de control al constituționalității cadrului normativ subsecvent, ele își produc efectele pe care Constituția și legea le conferă, în raport cu atribuția exercitată de Curte, forța lor juridică neputând fi contestată sau confirmată de nimeni.

În aceeași hotărâre, în §52, §53, §55, §56, §59, Curtea a reamintit că, respectarea hotărârilor Curții Constituționale este o condiție necesară și esențială pentru buna funcționare a autorităților publice ale statului și pentru afirmarea statului de drept. Decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia prevederea neconstituțională încetându-și existența pentru viitor. Curtea a subliniat că, factorii juridici, și nu politici, trebuie să determine reacțiile față de hotărârile Curții, în special dacă ele provoacă obligații concrete pentru subiecții corespunzători. Hotărârea Curții urmează a se aplica tuturor raporturilor juridice care nu s-au stins încă la data pronunțării hotărârii, respectiv, tuturor situațiilor cărora li se aplică în continuare dispozițiile legale declarate neconstituționale, precum și pe calea revizuirii. Mai mult, Curtea Constituțională, fiind unica autoritate abilitată prin lege să exercite controlul de constituționalitate, are plenitudinea de jurisdicție în acest domeniu. A accepta ca efectele deciziilor sale să fie interpretate, în procesul de aplicare a legii, de către alte instituții ale statului ar echivala cu o știrbire a competenței Curții.

Colegiul reiterează că, prin încheierea din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea înaintată de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a pct. 8,8¹,8³ și 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002; s-a remis Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu (f.d.123-127).

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, în baza sesizărilor nr.205a/2020 și nr.122g/2021, s-a admis parțial sesizarea depusă de dl Dan Perciun, deputat în Parlamentul Republicii Moldova și excepția de neconstituționalitate ridicată de dl Petru Ciobanu și de dna Angelica Ciobanu, apelanți în dosarul nr.2a-3566/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău; s-a declarat inadmisibilă sesizarea depusă de dl Dan Perciun, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în partea privind articolul 42 alin.(12) din Legea nr.92 din 29 mai 2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și punctul 8⁵ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru

fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002; s-au declarat neconstituțională punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002; efectele prezentei hotărâri se aplică începând cu data de 1 mai 2022, cu excepția sesizării depuse de dl Petru Ciobanu și de dna Angelica Ciobanu, apelanți în dosarul nr.2a-3566/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, în care hotărârea se aplică de la data adoptării (f.d.131-141).

Colegiul reiterează că, în sensul pct. 8, pct.8¹, pct. 8², pct. 8³, pct. 8⁴ și pct. 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul menționat, în redacția până la declararea acestor prevederi neconstituționale, în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 10% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii. Plata în mărime de 10%, stabilită în alineatul unu din prezentul punct, va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor, la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator. În cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 10%, începând cu 1 octombrie 2011; 15%, începând cu 1 octombrie 2012; 20%, începând cu 1 octombrie 2013; 10%, începând cu 1 iunie 2016 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine). Plata stabilită în alineatul unu din prezentul punct va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator. În cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire fără instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin + 18 °C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% începând cu 1 octombrie 2011, iar începând cu 1 iunie 2016 – în mărime de 10 % din costul energiei termice calculate pentru un metru

pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine). Luînd în considerare existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii, în cazul deconectărilor parțiale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 100% – pentru suprafața încăperilor conectate; 20% – pentru suprafața încăperilor deconectate. Începînd cu 1 iunie 2016, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 100% – pentru suprafața încăperilor conectate; 10% – pentru suprafața încăperilor deconectate. În cazul deconectării parțiale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, pentru încăperile auxiliare în cadrul apartamentului, în care nu a fost prevăzută instalarea corpurilor de încălzire, achitarea pentru încălzirea suprafețelor încăperilor auxiliare se va efectua proporțional suprafețelor încăperilor locuibile în care a fost prevăzută instalarea corpurilor de încălzire, neconectate/conectate la sistemul centralizat de încălzire, sau în baza recalculării sarcinii termice a apartamentului (încăperii locuibile în cămine), care vor fi efectuate de către instituțiile de proiectare sau persoanele fizice care dețin licență în acest gen de activitate. În cazul în care în blocul locativ nu există încăperi tehnice (etaje tehnice și subsoluri), iar în apartamentul (încăperile locuibile în cămine) deconectat de la sistemul centralizat de încălzire nu există coloane de încălzire tranzitorii, începînd cu 1 iunie 2016, consumatorul va achita plata pentru încălzirea încăperilor deconectate, stabilită în punctele 8, 8¹, 8², 8³, în mărime de 5% din costul energiei termice, calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine).

Avînd în vedere că, pretențiile înaintate împotriva pârâților au fost formulate inclusiv în baza prevederilor pct.8, pct.8¹ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, (în continuare Regulament), precum și în contextul constatărilor din hotărârea Curții Constituționale din 03 martie 2022 enunțată, recurenții și-au exprimat dezacordul cu soluția instanței ierarhic inferioare, pretinzînd, în esență, interpretarea proprie de către instanța de apel a hotărârii Curții Constituționale, fiind aplicate reglementări legale declarate neconstituționale.

La caz, Colegiul precizează că, datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 2440,55 de lei, la locul de consum din mun.xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, ap.xxxxx, a fost pretinsă spre încasare de la pârâți pentru perioada septembrie 2017-octombrie 2019 (f.d.4-6).

Colegiul reamintește că, apartamentul nr. xxxxx din mun.xxxxx, str. xxxxx, nr. xxxxx, a fost deconectat integral de la sistemul centralizat de încălzire din 05 noiembrie 2003, conform actului întocmit în acest sens, circumstanță iterată anterior (f.d.25).

La acest capitol, Colegiul notează că, prin pct. 4 din partea dispozitivă a hotărârii Curții Constituționale s-a hotărât că, efectele prezentei hotărâri se aplică

începând cu data de 1 mai 2022, cu excepția sesizării depuse de dl Petru Ciobanu și de dna Angelica Ciobanu, apelanți în dosarul nr.2a-3566/20, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, în care hotărârea se aplică de la data adoptării (f.d.141 verso).

Conform § 77 din hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022, [...], Curtea a constatat că, prevederile contestate nu asigură un echilibru corect între interesele concurente, iar dreptul de proprietate al persoanelor vizate este încălcat. Prin urmare, Curtea reține că punctele 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din Anexa nr.7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, contravin articolului 46 în coroborare cu articolul 54 alin.(2) din Constituție.

În continuare Colegiul notează poziția Curții Constituționale din hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, § 68, care a punctat că „[...] neretroactivitatea hotărârilor instanței de jurisdicție constituțională nu poate prevala în situația în care la baza hotărârilor judecătorești sunt puse prevederi legale care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și prin efect sunt declarate neconstituționale.”

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind eronată poziția instanței de apel precum că, efectele hotărârii Curții Constituționale din 03 martie 2022 nu sunt aplicabile litigiului dedus judecății, neavând caracter retroactiv. Or, se sesizarea Curții Constituționale cu privire la constituționalitatea prevederilor enunțate supra s-a realizat anume în cadrul soluționării litigiului pendinte.

În această ordine de idei, Colegiul reține argumentele recurențelor cu referire la constatările Curții Constituționale din §148 din hotărârea nr. 5 din 25 februarie 2020, care a notat că: „148. Astfel, într-un *Amicus curiae* pentru Curtea Constituțională din Georgia cu privire la efectele deciziilor Curții Constituționale asupra hotărârilor judecătorești definitive în cauze civile și administrative (Veneția, 22-23 iunie 2018, CDL-AD(2018)012, §§ 53-56), Comisia de la Veneția menționează următoarele: „53. Dacă efectul *ex nunc* este aplicat în mod strict, chiar dacă prevederea este abrogată de către Curtea Constituțională, nu pot fi protejate drepturile reclamantului în cazul unei sesizări de neconstituționalitate, pentru că invalidarea prevederii neconstituționale acționează doar *pro futuro*. Prevederea neconstituțională rămâne încă aplicabilă faptelor unui caz concret, fapte care au avut loc înainte de pronunțarea hotărârii Curții Constituționale. 54. Totuși, o persoană care sesizează Curtea Constituțională astfel încât soluția Curții să invalideze prevederea neconstituțională oferă un serviciu valoros statului și întregii populații. Această persoană nu acționează doar în interesul ei privat, ci și în interesul tuturor cetățenilor. Prin urmare, această persoană „merită” un tratament mai favorabil în comparație cu alți cetățeni, care nu au sesizat Curtea Constituțională. Altfel, nu ar exista un stimulent pentru persoană de a sesiza Curtea. 55. Un asemenea tratament preferențial este denumit adesea „premiul vânătorului”, ideea constând în faptul că cetățenii trebuie să „vâneze” prevederile neconstituționale, iar reclamantul care „prinde” prevederea neconstituțională are parte de un tratament mai bun. 56. Acest fapt presupune existența unui efect retroactiv al hotărârii, aplicabil doar cazului reclamantului. Cetățenii ar trebui să fie incitați în a deveni primii reclamânți care sesizează Curtea Constituțională. Ca o consecință, uneori, atunci când se știe că un caz pendinte în

fața Curții Constituționale va avea succes, alte persoane aflate într-o situație similară vor formula, rapid, o sesizare pentru a beneficia de hotărârea acelui caz.”

În această succesiune logică, pornind de la faptul că, controlul constituționalității unor prevederi din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19 februarie 2002, s-a realizat în rezultatul sesizării recurenților, Colegiul evidențiază că, deși, la pronunțarea în ordine de apel de către instanța judecătorească, exista deja hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022, care pentru recurenții Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu, era aplicabilă de la data adoptării, instanța de apel nu a aplicat prevederile acesteia.

Reiterând concluzia instanței de apel precum că, hotărârea Curții Constituționale nu are efect retroactiv și efectele acesteia nu sunt aplicabile litigiului dedus judecătii, Colegiul menționează că, Curtea Constituțională, în decizia nr. 81 din 18 noiembrie 2016, a statuat că, prin art.26 alin.(7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională a fost instituită o normă generală privind efectul de viitor al hotărârilor. În același timp, Curtea a reținut că, legislația procesual-penală și procesual-civilă atribuie hotărârilor Curții Constituționale caracter retroactiv, prin posibilitatea revizuirii hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care norma aplicată litigiului a fost declarată neconstituțională.

Colegiul accentuează că, în hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea a punctat că: „[...] neretroactivitatea hotărârilor instanței de jurisdicție constituțională nu poate prevala în situația în care la baza hotărârilor judecătorești sunt puse prevederi legale care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și prin efect sunt declarate neconstituționale.”

Drept urmare, instanța investită cu soluționarea unui litigiu, căruia îi sunt incidente dispozițiile declarate neconstituționale, la soluționarea cauzei, prin lege, are obligația de a nu aplica prevederile date, or, instanța a admis încălcarea normelor drept material.

Principiul supremației Constituției corelat cu dispozițiile constituționale consacră principiul înfăptuirii justiției, în numele legii. Ignorarea obligației judecătorului de a aplica direct norma fundamentală, respectând, deopotrivă, caracterul obligatoriu al hotărârilor Curții Constituționale, conduce la încălcarea Constituției, prin aplicarea în continuare a unei dispoziții neconstituționale.

De altfel, în hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a reținut că, principiul stabilității raporturilor juridice nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale, precum și că, dreptul la un proces echitabil presupune *eo ipso* prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională.

Hotărârile Curții Constituționale implică obligația constituțională a tuturor autorităților de a aplica întocmai deciziile Curții, la situațiile concrete, în care normele declarate neconstituționale au incidență.

În consecință, Colegiul va respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele A.P.L.P. nr.54/218 COOP, împotriva lui Petru Ciobanu și Angelicăi Ciobanu cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 2440,55 de lei, pretinsă pentru perioada septembrie 2017-octombrie 2019.

Deși, instanțele ierarhic inferioare cu referire la prevederile art.25 alin.(1) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002 au menționat despre obligația persoanelor de a achita contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, Colegiul precizează că, pentru serviciul pretins a fi furnizat recurenților/pârâți, calculele s-au efectuat prin prisma unor puncte din Anexa 7 la Regulamentul, aspect enunțat anterior, care au fost declarate neconstituționale prin hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 03 martie 2022.

Cu referire la cheltuielile de judecată pretinse de partea reclamantă, Colegiul va respinge solicitarea dată, în condițiile în care acțiunea înaintată a fost respinsă și astfel rămân cheltuielile de judecată pe seama părții reclamante.

În context urmează a fi citate prevederile art. 94 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, în contextul cărora, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii. Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărârea atacată sau pronunță o nouă hotărâre, instanța ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.

În ceea ce vizează cheltuielile de judecată pretinse de partea recurentă în sumă de 607, 50 de lei, suportate la examinarea cauzei civile în instanțele de judecată, Colegiul va dispune încasarea de la S.A. „Termoelectrica” în beneficiul lui Petru Ciobanu și Angelică Ciobanu a cheltuielilor de judecată în mărime de 337, 50 de lei, achitate cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel, în sumă de 202, 50 de lei, conform ordinului de încasare nr.VJB2-5200 din 15 septembrie 2020 (f.d.93) și la declararea recursului, în sumă de 135 de lei, în baza ordinului de încasare a numerarului nr.5288698 din 07 septembrie 2022 (f.d.171). În ceea ce vizează suma de 270 de lei, pretinsă cu titlu de cheltuieli de judecată, aceasta reprezintă taxa de stat achitată la data de 21 iunie 2022, conform ordinului de încasare a numerarului eliberat de S.A. „Termoelectrica” și bonului fiscal, anexate în copie la cererea de recurs (f.d.172), pretinsă a fi achitată în baza deciziei instanței de apel din 31 mai 2022. Respectiv, încasarea sumei date nu poate fi dispusă prin prisma cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei civile date, având în vedere că, ține de întoarcerea executării, or a fost pretinsă a fi achitată întru executarea hotărârii judecătorești.

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În ceea ce privește suma de 2440,55 de lei, cu titlu de datorie pentru serviciile comunale, precum și suma de 270 de lei, cu titlu de taxă de stat, achitate în beneficiul S.A. „Termoelectrica”, conform ordinului de încasare și bonurilor fiscale din 21 iunie 2022 (f.d.172), pretinse de recurenți spre încasare, deoarece ar fi fost achitate în baza deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul consideră

necesar de a explica recurenților dreptul de a se adresa cu cerere în condițiile art.157-159 Cod de executare.

Deși, în temeiul art. 159 alin. (1) Cod de executare, instanța de apel sau instanța de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinând apelul sau recursul, anulează hotărârea instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care respinge parțial sau integral acțiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, însă, la caz, având în vedere că, atât datoria pentru energia termică, cât și taxa de stat a fost achitată în beneficiul S.A. „Termoelectrica”, în condițiile în care prin hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost încasată, în mod solidar, de la Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu în beneficiul A.P.L.P. nr. 54/218 COOP, datoria pentru energia termică în sumă de 2440, 55 de lei, iar în beneficiul S.A. „Termoelectrica” taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 270,00 de lei.

De altfel, deși, sumele reflectate în bonurile anexate în copii la cererea de recurs coincid cu sumele indicate în hotărârea judecătorească, în textul acestora nu se identifică achitarea sumelor date în scopul executării hotărârii judecătorești.

Mai mult, ordinul de încasare și bonurile fiscale sunt anexate în copii neautentificate la cererea de recurs, iar în conformitate cu art. 138 alin.(4) Cod de procedură civilă, înscrisul se depune în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele cauzei trebuie confirmate numai cu documente în original și când, ca urmare a soluționării cauzei, înscrisul își pierde efectul juridic sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Or, în virtutea art. 159 alin. (2) Cod de executare, în cazul în care instanța de apel sau de recurs nu a dispus întoarcerea executării, pârâțul poate înainta o acțiune în condițiile art.158 din prezentul cod.

În conformitate cu prevederile art.442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b), alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Petru Ciobanu și Angelica Ciobanu.

Se casează integral decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 19 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.54/218 COOP, împotriva lui Petru Ciobanu și Angelicăi Ciobanu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate nr.54/218 COOP, împotriva lui Petru Ciobanu și Angelicăi Ciobanu cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul lui Petru Ciobanu și Angelică Ciobanu cheltuielile de judecată achitate cu titlu de taxă de stat în instanța de apel și în instanța de recurs în sumă totală de 337, 50 de lei (trei sute treizeci și șapte lei, cincizeci de bani).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Galina Stratulat